

**Mitä 2010-luvulla alkanut
kansainvälisen yritysverojärjestelmän reformi merkitsee
keskustelulle verotuksen oikeutuksesta?**

Vero-oikeuden tutkimuksen päivä
Tampereen yliopisto 12.5.2023

Jussi Jaakkola (Turun yliopisto)

Verotuksen ja talouden suhde 1800-luvun liberaalissa yhteiskuntamallissa

Valtio luo "absoluuttisen välttämättömät edellytykset taloudelliselle toiminnalle, josta kerätään valtiolle verot. [---] Tässä syntyy valtion olemassaolon syvimmän tason orgaaninen kiertokulku: [---] talouden veropotentiali toimii lähteenä veroille, verot ovat edellytys hallinnolle, ja hallinto mahdollistaa talouden veropotentialin." Lorenz von Stein (1885), *Lehrbuch der Finanzwissenschaft*

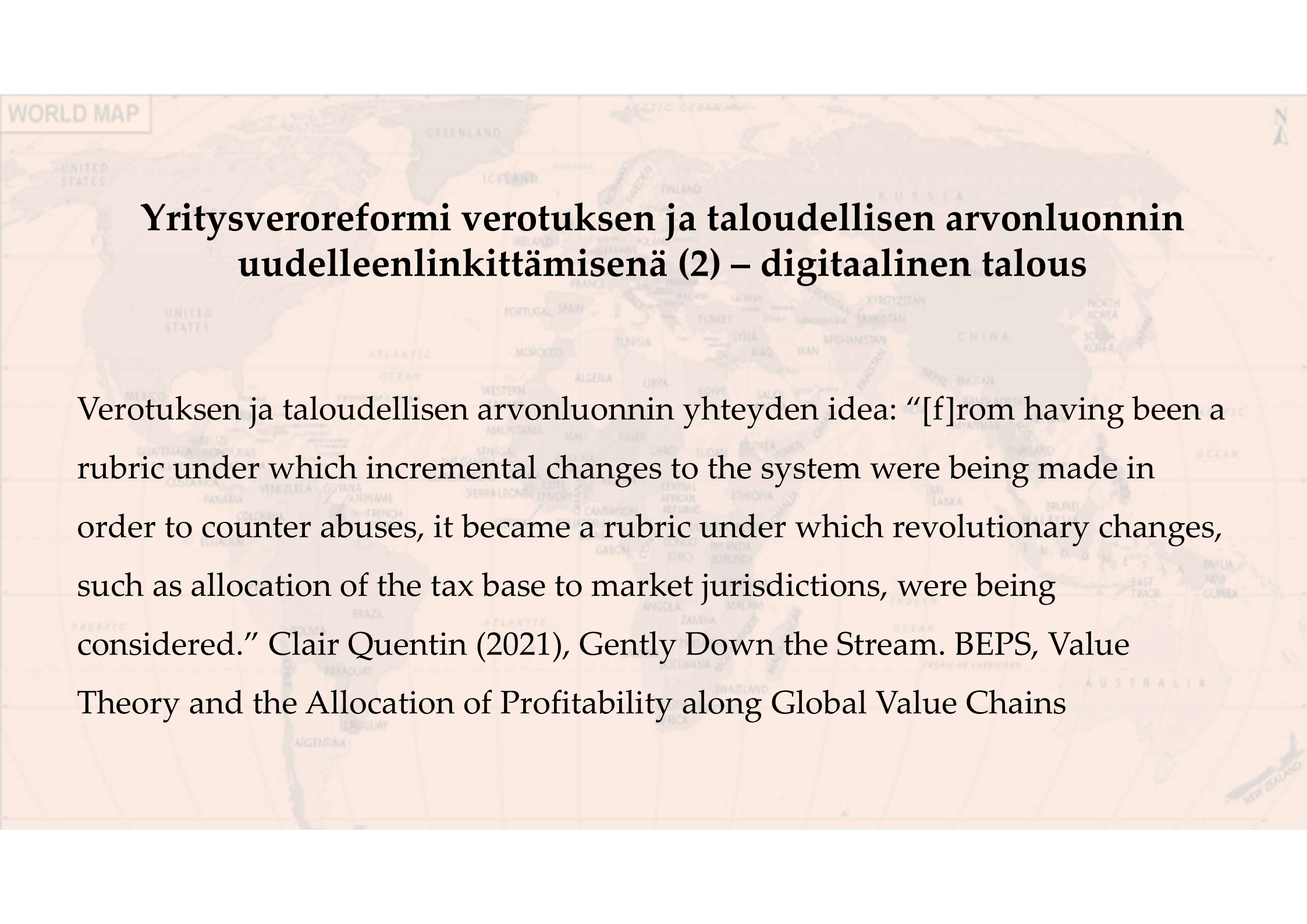
Miksi liiketulon verotusoikeus kohdennettiin verotuksen kv. järjestelmässä tulon lähdevaltiolle?

Koska valtion oikeudellis-hallinnollinen järjestelmä luo edellytykset liiketoiminnalle, on valtiolla oikeus verottaa liiketoimintaa. Tämä idea osaltaan perusteli sen, miksi 1900-luvulla yritysten verotusoikeus kohdennettiin verotuksen kansainvälisessä järjestelmässä valtiolle, jossa yritys on taloudellisesti läsnä tuotannollisen toiminnan muodossa. Tämä varmisti sen, että valtio voi verottaa taloudellista arvonluontia, jonka mahdollisuuden edellytykset se luo.

A light-colored world map serves as the background for the slide. The map shows the outlines of continents and oceans, with some country names like 'UNITED STATES', 'FRANCE', 'TURKEY', 'CHINA', and 'AUSTRALIA' visible. A small box in the top left corner contains the text 'WORLD MAP'.

Yritysveroreformi verotuksen ja taloudellisen arvonluonnin uudelleenlinkittämisenä (1)

Yhtiöt "achieve no or low taxation by shifting profits away from the jurisdictions where the activities creating those profits take place. No or low taxation is not per se a cause of concern, but it becomes so when it is associated with practices that artificially segregate taxable income from the activities that generate it." OECD (2013), Action Plan on Base Erosion and Profit Shifting

A light-colored world map serves as the background for the slide. The map shows major continents and countries, with labels for various regions like the United States, Europe, Asia, and Australia. A small box in the top left corner contains the text 'WORLD MAP'.

Yritysveroreformi verotuksen ja taloudellisen arvonluonnin uudelleenlinkittämisenä (2) – digitaalinen talous

Verotuksen ja taloudellisen arvonluonnin yhteyden idea: “[f]rom having been a rubric under which incremental changes to the system were being made in order to counter abuses, it became a rubric under which revolutionary changes, such as allocation of the tax base to market jurisdictions, were being considered.” Clair Quentin (2021), *Gently Down the Stream. BEPS, Value Theory and the Allocation of Profitability along Global Value Chains*

A faint world map is visible in the background of the slide. The map shows continents and country outlines in a light beige color. The text is overlaid on this map. In the top left corner, there is a small box with the text 'WORLD MAP'.

Minimiverotus irtautumisena verotuksen ja talouden territoriaalista kytköstä korostavasta ideasta?

- Minimiverotuksen tuloksilukemissääntö ja ensisijainen verotusvaltio
- Olennaista, että tuloa verotetaan jossakin, mutta missä?
- Irtautuu verotuksen ja arvonluonnin yhteyttä korostavasta ideasta
- Minimiverotus luo ekstraterritoriaalista verotusvaltaa
- Kuinka oikeutetaan emoyhtiön kotivaltion verotusvalta, ellei valtion tulkita olennaisesti mahdollistavan taloudellista arvonluontia?
- Veropoliittisten päätösten ja niiden vaikutusalan epäsymmetria
- Millä ideoilla verotusoikeus kv. vero-oikeudessa nyt legitimoidaan?

Non est potestas Super Terram quae Comparetur ei Job. 41. 24.

Kiitos!

Kysymyksiä? Kommentteja? Kritiikkiä?

jojaak@utu.fi